

OMYTY (46) *part praet pass pf*

omyty (40), **omyt** (6).

o- (7), ó- (1); o- : ó- *BiałKat* (2:1; 211).

sg m N (praed) omyty (6), omyt (5); omyty *Leop, BiałKat* (2), *WujJudConf, Calep*; omyt *PatKaz III, TarDuch, WujNT*; omyty : omyt *FalZioł* (1:2). ◇ *G* omyt(e)go (1). ◇ *A* omyty (1). ◇ *f N* omytą (1), omyt(a) (3). ◇ *G* omyt(e)j (3). ◇ *n N* omyté (2), omyto (1); -é (1), -(e) (1); ~ (*attrib*) -é (1); ~ (*praed*) -(e) (1), -o (1) *PatKaz I* (1:1). ◇ *A* omyt(e) (4). ◇ *pl N m pers* omyci (12). *subst* omyt(e) (5). ◇ *G* omytych (1). ◇ *A m pers* omyte (1).

Składnia dopełnienia sprawcy: omyty od kogo (1).

Sł stp s.v. omyć, Cn notuje, Linde XVI w.

1. *Uczyniony czystym za pomocą wody lub innej cieczy; ablutus; lotus Vulg; lautus Cn* (29) : *PatKaz III* 136; *FalZioł IV* 52d, 55c, 59c, V 100v, 109; *WujJudConf* 204; *CzechRozm* [A6]; dni kilką w wodzie fy e pârzą/ áby ciáło omyté/ á iákoby kęs zmiękczóné/ tym ínádniéy błótem okládáné być mogło *Oczko* 18; *Perlutus* – Dobrze omiti. *Calep* 784b; Ktoć omyt ieft/ *ten* nie potrzebuie iedno nogi vmyć: ále ieft czyft wízytek. *WujNT Ioann* 13/10.

omyty czym (1): gdy rana będzie tą wodką omyta/ niedopuści być fištule/ ani dziwę mięfo vrofcie. *FalZioł II* 9b.

omyty w czym (7): Iezu ienżes w kąpieli niewieścią poługą omytes był. śmiłuy fie nadna. *TarDuch B*; Wezmi terpentyny omytey w winie, cżterzy łoty, żółtek iaiowy/ oleum de trcito, Z tego vczyń mać *FalZioł V* 100, IV 48a, 49d, V 110v; *RejKup M*; *BielKron* 362v.

W charakterystycznych połączeniach: omyty(-a, -e) blajwas, ciało, kości, miedz, popioł, rana, świnie, terpentyna (2); *omyty wodką; omyty w kąpieli, w winie* (2), *w wodzie*.

a. *Uczyniony czystym w sensie fizycznym i metafizycznym jednocześnie* (10) :

omyty czym (5): Ale ieflim y tak ieft niecnotliwym/ cżemużem dármo vśiłowál? bym też był omyty y ínieżną wodą/ y łńęłyby fie iáko naczyfłhśze ręce moię: Przedfie ty mnie w śmrodziech ponorzyfz/ będzie fie mną brzydzic odzienie moię. *Leop Iob* 9/30, *Hebr* 10/22; *NiemObr* 84; przyftąpmysz z prawdziwym śercem w zupełności wiary/ máiąc śercá pokropieniem oczysćione od śumnienia złęgo/ y ciáło omyte czyftą wodą *WujNT Hebr* 10/22 [*przekład tego samego tekstu NiemObr, WujNT s. 12*], s. 12.

W połączeniach szeregowych (5): *WujJud* 101v; áleście omyci/ áleście poświęceni/ áleście vśpráwiedliwieni w imię Páná náfzego Iezu Chriśtá/ y w Duchu Bogá náfzego. *WujNT 1.Cor* 6/11, s. 12, 580, 591 [*zawsze przekład tego samego tekstu*].

W przeciwstawieniu: »omyty ... ponurzony« (2): Byliście kiedyś grzeźnemi/ áleście omyci (nie ponurzeni) áleście poświęceni/ ále vśpráwiedliwieni. *WujNT* 12, 12.

W charakterystycznych połączeniach: omyte ciało (4); *omyty wodą* (5).

2. *Uczyniony niewinnym, bezgrzesznym* (16) : yfz śpokorą pofelśthwo anyelśkye przyyáwfyzy fy na bozego omytha {ot wekv} (y) począta {przełz grzechv} *PatKaz I* 8v.

omyty od czego (2): *BiałKat* 263v, 266. *Cf Wyrażenie*.

omyty z czego (1): *OrzJan* 39. *Cf Wyrażenie*.

omyty przez co (2): á ten pokarm v nas zowá Euchariiftia: którego pokármu żadnému fyé pożywać nie godzi/ iedno ónemu: kthóry [...] ieft omyty do żywotá wieczného przez omycie Chrtu *BiałKat* 273v; *CzechEp* 169.

omyty czym (8): *PatKaz I* 6v; *MurzHist C2*; *KrowObr* 117; *RejPosWiecz*² 94v; Lecz który fyé kolwiek nie okrzci/ á tą świętością ómyty nie będzie: nie może Bogá oycá wzywác *BiałKat* 211, 225; Páweł zaś opifuie Páná Chriřtuřá iáko iednego małżonká: á Zbor iego/ od niego kąpielą wody przez łowo omyty/ iáko małżonkę *CzechEp* 169; *OrzJan* 32.

W charakterystycznych połączeniach: omyte(-a) ciało, dusza.

Wyrażenie: »omyty od grzechu, z grzechu omyty« (2:1): pośluzénftwo temu Pánu: kthórego imieniem/ y mocą/ omyci łą od grzechu/ thakże y Kościołowi iego wftmie [!] wyznáwáiąc *BiałKat* 266, 263v; íi/ co łą ludzie dobrzy/ y mężni/ nigdy przepomnieć niemogą/ iż to ieft ich oyczyzná/ w któręý národzeni/ z grzechów omyci/ y Pánu Kryřtuřowi oddáni *OrzJan* 39.

Szeregi: »omyty i czysty« (1): Bądźcie omyci/ y łtańcie się czyřtmi. *PowodPr* 66.

»omyty i oczyszczony« (1): Grzech nie tylko nie bywa poczytány ále prawdziwie bywa odpulzczány/ y duřą omyta y oczysćiona. *WujNT* Yyyyy4.

»pokropiony i omyty« (1): Potrzećie to wadzą Obrázy/ iż ludzie krwią Páná Iezu Kryřtá pokropieni/ y omyci/ to coby ná żywe Obrázy nákládać mieli/ ná flugi Boże/ ná vbogie żaki/ ná řiroty/ ná wdowy/ to nákládáią ná martwe pniaki/ ná kije/ ná deřki ku nitzemu niepożythetzne *KrowObr* 117.

»poświęcony i omyty« (1): [*Ciało Panny Maryjej*] pořwyzączo y omyto [*było*] yřz byla godna przyyąc fwą oną duřą řzwyątą *PatKaz I* 6v.

3. Usunięty, zglądzony [*przez co*] (1) : A co łie Mřzey dotycze/ [...] powiedáią/ [...] że wřzyřtkie nieczyřtości y plugáwości nářze przez nię bywáią omyte. *WujJud* 223v.

Synonimy: 1.a. pořwięcony, usprawiedliwiony; 2. oczyszczony; 3. zglądzony.

Cf NIEOMYTY, OBMYTY, OMYĆ